

Psycholog:

Doporučit či zamítnout pobyt v Domě na půli cesty?

Mezi těmi, kteří se starají o klienty Domu na půli cesty, je vedle mistra odborného výcviku, sociální pracovníce a správce areálu také psycholog. Už při přijímání k pobytu do D1/2 je slovo psychologa jedním z nejdůležitějších faktorů. Vstupní vyšetření je v kompetenci PhDr. Aleny Michalové, která vede Poradnu náhradní rodinné péče Sdružení pěstounských rodin.

Vstupní pohovory s kandidáty na přijetí do Domu na půli cesty Velký Dvůr jsou jednou ze součástí její psychologické praxe. Přicházejí k ní mladí muži a ženy ve věku kolem 18 let poté, co nastane čas opustit dětský domov, případně výchovný ústav. Pocházejí většinou z nefunkčních rodin, kde byla nařízena ústavní výchova, u některých se stane, že selže i poručnická péče. „Toto jsou obvyklé anamnézy našich klientů,“ říká doktorka Michalová a dodává: „Dnes jsem například vyšetřila tři mladíky, kteří dokončují učební poměr z výchovného ústavu a ústav má zájem, aby po ukončení závěrečných zkoušek byli umístěni v D1/2.“

Ze zmíněných tří hochů doporučila nakonec k pobytu v Domě na půli cesty Velký Dvůr dva, u nichž psychologickým vyšetřením nebyla shledána hrubá patologie osobnosti, která by mohla mít za následek potíže v přizpůsobení podmínkám D1/2. Je totiž třeba – i v zájmu ostatních klientů – vyvarovat se nebezpečí narušování soužití různými excesy v chování, jako je například zneužívání návykových látek apod.

Občas ale padne také opačné rozhodnutí: uchazeč není vhodným adeptem na přijetí k pobytu. Tato situace nastává například v případech, kdy se jedná o chlapce či dívku se závažnými poruchami chování, kdy je vývoj osobnosti vážně narušen či v případech s psychiatrickou diagnózou. Pak se jeví jako vhodnější spíše nějaká forma léčebného pobytu.

„Takový je tedy zhruba účel vstupního psychologického vyšetření: doporučit přijetí potřebných mladých lidí, kterým pobyt skutečně umožní „nastartovat“ samostatný život, a vyloučit ty, u kterých je indikován jiný druh sociální pomoci,“ uzavírá doktorka Michalová.

Klienti Domu na půli cesty Velký Dvůr se ovšem mohou i během pobytu v D1/2 dostat do situace, kdy potřebují poradit nejen od mistra odborného výcviku či sociální pracovníce, ale potřebují odbornou pomoc psychologa. V takovém případě mají samozřejmě možnost využít dlouhodobější psychoterapeutické péče i okamžité pomoci v krizové situaci. Na tuto oblast se zaměříme ve spolupráci s Mgr. Vaňkem v příštím čísle Zpravodaje.

Dům na půli cesty slavnostně otevřen

(dokončení z první strany)

Slavnosti se zúčastnilo kolem 250 hostů. Zvláště pro klienty Domu na půli cesty byla tato událost velkým svátkem. Mezi hosty se mihala zářivě oranžová trička, která byla pro tento den „uniformou“ klientů Domu na půli cesty a dobrovolníků. Stejně jako jejich trička zářily i jejich oči.

Po slavnostním přestřižení pásky následovala prohlídka bývalého loveckého zámku, dnes domova 12 mladých dospělých. Připraveno bylo také příjemné občerstvení formou rautu.

Odpolední program začal promítáním dokumentu Petra Barana „U nás doma“, který je věnován celé činnosti Sdružení pěstounských rodin – viděli jsme do kuchyně Poradny náhradní rodinné péče, mohli jsme být v rodinách společně s Domem jistoty a také se otevřely nejen dveře pokoje jednoho z mladých mužů v Domě na půli cesty. V 16 hodin vystoupil kvintet Zuzany Lapčkové, následovali energičtí GULO ČAR a závěr celého programu byl v rukou skupiny YELLOW SISTERS. Mezi jednotlivými vystoupeními profesionálů vystoupily se svými programy děti z pěstounských rodin a děti z Domu jistoty

ZPRAVODAJ

Dům na půli cesty Velký Dvůr u Pohořelic

Dům na půli cesty slavnostně otevřen - ukončení projektu EQUAL

Sobota 21. června 2008 byla pro Dům na půli cesty ve Velkém Dvoře u Pohořelic dnem dlouho očekávaným a vpravdě slavnostním. Pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje se konalo slavnostní otevření čerstvě rekonstruovaného Domu na půli cesty a zároveň probíhal i 6. den pěstounských rodin v jehož rámci byl ukončen konferencí projekt EQUAL

Slavnost byla velmi pečlivě připravena, program celého dne byl bohatý a přijelo mnoho vzácných hostů. Byli to jednak pěstouni se svými dětmi, jednak odborníci z oblasti psychologie, pedagogiky a také z oblasti sociálních služeb. Pozvání přijal i ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas, 1. náměstek primátora města Brna Daniel Rychnovský, starosta Pohořelic Josef Svoboda a v neposlední řadě také patron Domu na půli cesty a dlouholetý spolupracovník Sdružení pěstounských rodin Břetislav Rychlík.

Během dopoledne probíhala odborná část 6. dne pěstounských rodin a konference EQUAL (o které se dočtete v dalším článku). Děti se ale už během dopoledne dobře bavily v připravených výtvarných dílnách. Pod vedením dobrovolníků si mohly vyzkoušet malování na ubrousky, kterými pak ozdobily kamínky a květináčky, a připravily tak dárečky pro rodiče. K vybití energie pro ně byl připraven skákací

hrad a během dopoledne je potěšilo dětské divadélko z Pohořelic.

Ve 13 hodin se všichni hosté shromáždili před bránou do areálu Domu na půli cesty k očekávanému slavnostnímu přestřižení pásky. Tohoto čestného úkolu se společně ujali Petr Nečas, Daniel Rychnovský a Břetislav Rychlík.

Hosty poté přivítali vedoucí Domu na půli cesty Tomáš Vykydal a manažer Sdružení pěstounských rodin Pavel Šmýd. „Začínáme na nové cestě, začínáme s nadějí pro mnoho těch, kteří to potřebují,“ řekl Pavel Šmýd, když prozrazoval novinu z Domu na půli cesty, a to svatbu jeho klientů a začátek jejich společného života právě pod střechou Domu na půli cesty. Při krátkých proslovech přítomné zvláště zaujal Břetislav Rychlík svou opravdovostí a zaujetím pro „záchranu lidských duší“.

(dokončení na poslední straně)

Dům na půli cesty nabízí pomoc mladým lidem v obtížné životní situaci

Iniciativa Společenství
EQUAL

6. den pěstounských rodin:

hledání cesty, výměna zkušeností

Slavnostní otevření Domu na půli cesty se prolínalo s programem 6. dne pěstounských rodin a probíhalo ve třech pracovních skupinách ve třech patry stanech. Škoda jen, že návštěvník nemohl být zároveň na všech třech místech. Všude přednášeli renomovaní odborníci a probíhaly zajímavé diskuse.

První diskusní skupina se věnovala tématu „Náhradní rodinné péče“. Pod vedením doktorky Michalové, psycholožky Sdružení pěstounských rodin se diskutovalo o profesionální pěstounské péči, o pěstounských rodinách a vzdělávání dětí v pěstounských rodinách a o možnostech nadstandardních služeb v této oblasti. Řešila se také problematika supervize v pěstounských rodinách jako nástroje pomoci pěstounům. Doktorka Michalová využila přítomnosti ministra práce a sociálních věcí a požádala ho o konkrétní vyjádření k dané problematice. Rozvinula se pak diskuse, které se aktivně zúčastnili právě pěstouni se svými praktickými zkušenostmi.

Ve druhé diskusní skupině se sešli zájemci o téma „Prevence odebrání dětí z původní rodiny“. Přednášel psycholog Jeroným Klimeš, který otevřel otázku motivace rodin, tedy jak motivovat děti a mladé lidi ze sociálně znevýhodněných rodin k tomu, aby vystoupily ze „začarovaného kruhu“. Další otázkou bylo hledání efektivních cest pomoci sociálně slabým rodinám, zařazení sociálně vyloučených dětí do běžné společnosti, a problém sebepojetí, sebevědomí a individuality u těchto dětí.

Třetí diskusní skupina se zabírala tématem „Život po 18. roce“, tedy tématem aktuálním právě na půdě Domu na půli cesty. Vedl ji ten nejpovolanější, vedoucí Domu na půli cesty ve Velkém Dvoře u Pohořelic, Mgr. Tomáš Vykydal. I tady se živě diskutovalo o poskytování bydlení, o problémech zadluženosti mladých dospělých možnostech jejich zaměstnání. Diskutující poukazovali na mezery v sociální síti v této oblasti a o nejvhodnějších řešeních daných otázek. Shodli se na přínosu projektů Evropského sociálního fondu a obdivovali, co se podařilo vytvořit v rámci projektu EQUAL ve Velkém Dvoře.

Na závěr celého pracovního dopoledne proběhla velká skupina, kde každá sekce přednesla výstupy ze svého jednání. První skupina se shodla na potřebě průběžného akreditovaného vzdělání pěstounů, na užitečnosti povinné supervize pro rodiny s dětmi v náhradní rodinné péči, na ustanovení povinnosti průběžného vzdělávání již u žadatelů o náhradní rodinnou péči a upozornila na rizika přechodné pěstounské péče, zejména co se týče její délky.

Druhá diskusní skupina se shodla na důležitosti sanace původní rodiny, tedy na potřebě zachování pozitivního náhledu náhradní rodiny na původní biologickou rodinu a na nutnosti vytvořit koncepci práce s biologickými rodiči a dětmi.

Třetí diskusní skupina definovala nutnost úzké spolupráce s úřady práce v oblasti zaměstnávání mladých dospělých, a to u formou určité výjimky. K problematice bydlení se pak zúčastnění shodli na potřebě spolupráce s místními samosprávami a jasně definovaných podmínkách, za nichž má být bydlení mladým lidem poskytnuto.

Na čem se shodli všichni diskutující je potřeba užší spolupráce všech zainteresovaných ministerstev, tedy především Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale také Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva spravedlnosti ČR.

Mgr. Michaela Urbanová
školní speciální pedagog – logoped

Břetislav Rychlík:

Patron s otevřeným srdcem

Patronem Domu na půli cesty a dlouholetým spolupracovníkem Sdružení pěstounských rodin je režisér Břetislav Rychlík. Zeptali jsme se ho, co pro něj práce pro Sdružení znamená a co mu přináší.

Kdy a jak jste se Sdružením pěstounských rodin začal spolupracovat?

Jak to v životě bývá, některé věci jsou záračné, na jejich začátku stojí nějaká náhoda. Můj kamarád František Derfler nemohl pomoci pěstounům při jejich prvním setkání v roce 1995, tak poprosil mne. Zavolať mi Mirek Opatřil a hned mne přemluvil. Problém byl jen v tom, že jsem den před tím byl pozván na Pražský hrad a hned následující den brzy ráno jsem měl být v Brně na setkání pěstounských rodin. Tak já jsem z Hradu šel rovnou mezi pěstouny, což bylo výborné, protože to napětí mezi těmi dvěma světy bylo naprosto neuvěřitelné. Najednou jsem byl s rodinami, které měly třeba 13 dětí, některé těžce postižené, poslouchal jsem ty osudy ... A od té doby s nimi jsem, a nejen já, ale i moje žena se na tom od začátku podílí.

Co pro Pěstouny konkrétně děláte?

Takové věci, které jsem si vymyslel sám – natočil jsem nějaké filmy a televizní pořady, aby se na pěstounství upozornilo, aby se mluvilo i o problémech, které to s sebou nese. Snažil jsem se od začátku o těch věcech mluvit otevřeně a pravdivě. A taky jsem se snažil přesvědčit instituce a firmy, aby jim daly peníze a současně mluvit s politiky o tom, že tady je potřeba změnit legislativu. Ale hlavně se spolu setkáváme na všech těch jejich akcích, moderuju charitativní koncerty, na které jsem přilákal kolegy a přátele

(od Hradištanu po Karla Plíhala). Mirka Opatřila, zakladatele Sdružení pěstounských rodin, jsem navrhl na cenu Františka Kriegla v nadaci Charty, kde působím, a on ji dostal. Takže se to téma opět veřejně otevřelo.

Moje žena pro Pěstouny psala, připravila na téma pěstounství rozhovory s různými osobnostmi – s Ladislavem Smoljakem nebo Táňou Fišerovou ...

Dělali jsme i věci, které s tím jakoby ani nesouvisí – nějaké aktivity kolem povodní nebo třeba kolem cesty čechských sirotků k nám. A to ukazovalo na to, že Sdružení pěstounských rodin tady působí v širším kontextu. Že sice sami potřebují pomoc a přitom jsou schopni se rozdat dál ...

Co vám osobně tahle spolupráce přináší?

Já jsem se tady setkal s tím, čemu říkám „překročit práh srdce“. Ti, kteří si berou ty děti za svoje, otvírají svá srdce takovým způsobem, který v dnešní době konzumu a cynismu nemá obdoby. V současné společnosti, kdy je hlavní hodnotou a cílem úspěch za jakoukoli cenu, je pro tyto lidi úspěchem i to, když naučí své děti základním návykům, aby je připravili k životu, aby zachránili na nějaké úrovni tu jejich dětskou dušičku. A to je to, co tenhle svět drží pohromadě. Není to politika, nejsou to paradoxně ani peníze, je to něco, co prostě nejde nikde koupit. Blízkost tohoto a vědomí, že člověk může svými chabými silami něčemu napomoci, je to pro mne tím nejcennějším a posilujícím.

O svých dalších charitativních aktivitách Břetislav Rychlík mluvit nechce. Tyhle věci podle něj „mají probíhat v tichosti a nemá se na ně upozorňovat“. Otevírat svá srdce bychom měli tiše a pokorně, nikoli na odřv.

